

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเล่นกีฬาเป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งที่ทำให้ประชากรของประเทศมีคุณภาพทั้งในด้านสุขภาพพลานามัยและในด้านจิตใจ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่เอื้ออำนวยให้ประชากรในชาติสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิต และมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

“กีฬา” เป็นสิ่งที่มีคุณค่าอย่างยิ่งต่อชีวิตมนุษย์ ดังเราจะเห็นได้ว่าตั้งแต่สมัยโบราณจนถึงสมัยปัจจุบัน มนุษย์ได้มีการเล่นกีฬาเพื่อประโยชน์ในด้านต่าง ๆ มาโดยตลอด การกีฬาได้มีบทบาทเกี่ยวข้องกับบุคคลและสถาบันต่าง ๆ ตลอดมา ในวงการศึกษากีฬาคือเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ในวงการทหารถือว่าเป็นวิธีการสร้างเสริมสมรรถภาพของกองทัพ ในทางการเมืองถือว่าการกีฬาเป็นสื่อที่สร้างเสริมมิตรไมตรีอันดี ระหว่างบุคคล ระหว่างกลุ่มบุคคล และระหว่างประเทศ ในทางเศรษฐกิจถือว่าการกีฬาเป็นทางที่ส่งเสริมให้ประชาชนเพิ่มผลผลิตสูงขึ้น” (ฟอง เกิดแก้ว, 2532)

รัฐบาลได้เล็งเห็นความจำเป็นที่จะต้องมี แผนหลักการพัฒนากีฬา โดยส่วนรวมเพื่อการประสานความสอดคล้อง ในการดำเนินงานของภาครัฐและเอกชน ในการพัฒนากีฬาของประเทศไทย ดังนั้นรัฐบาลโดยคณะกรรมการกีฬาแห่งประเทศไทยจึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาการกีฬาของชาติ เพื่อจัดทำแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2531-2539 ซึ่งแผนนี้ได้ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้วเมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม พ.ศ. 2532 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแผนแม่บทที่จะกำหนดกรอบ และชี้แนะการพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ สำหรับองค์กรต่าง ๆ ทั้งหมดของภาครัฐและเอกชน ทั้งนี้โดยมีความสอดคล้องกับทิศทาง นโยบายและแนวทางในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530-2539) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539)

กีฬานอกจากจะทำให้ประชาชนได้ออกกำลังกายและเล่นกีฬาเพื่อประโยชน์ทางด้านสุขภาพพลานามัยแล้ว ยังทำให้เด็ก เยาวชน และประชาชนได้ทดสอบความสามารถทางการกีฬาของตนเองอย่างสม่ำเสมอ และพยายามพัฒนาทักษะในการเล่นกีฬาเพื่อการแข่งขันต่อไปได้

กีฬาจึงน่าเชื่อถือสืบมาสู่ประชาชาติ เป็นสื่อสร้างมิตรภาพสัมพันธ์ไมตรีระหว่างประเทศ ดังตัวอย่างที่เกิดขึ้นในการแข่งขันกีฬาระดับนานาชาติ

ในปี พ.ศ. 2539 นี้ ประเทศไทยประสบความสำเร็จอย่างยิ่งในการแข่งขันกีฬาระดับโลกคือ มหกรรมกีฬาโอลิมปิก ครั้งที่ 25 ณ นครแอตแลนต้า ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้เหรียญทองจากกีฬามวยสากลสมัครเล่นในรุ่นเฟเธอร์เวท จากสมรักษ์ คำสิงห์ นับเป็นเหรียญทองเหรียญแรกของประเทศไทยในรอบ 44 ปีที่ผ่านมา อีกทั้งยังได้เหรียญทองแดงจากกีฬามวยสากลสมัครเล่นรุ่นแบนตั้มเวท จากวิชัย ราชานนท์

ปัจจุบันข่าวกีฬาได้ขยายตัวขึ้นอย่างมาก อันเป็นผลมาจากการรายงานข่าวจากสื่อมวลชนต่าง ๆ จึงทำให้ประชาชนได้รับข่าวสารด้านกีฬาในหลายแง่หลายมุม และรวดเร็ว จะเห็นได้ว่าสื่อมวลชนประเภทต่าง ๆ มีการเสนอรายการกีฬาต่าง ๆ ดังนี้

1. หนังสือพิมพ์

หนังสือพิมพ์ถือเป็นสื่อมวลชนที่เก่าแก่ที่สุด และนำเสนอข่าวกีฬาโดยถือเป็นข่าวประเภทหนึ่งที่ต้องนำเสนอ และจัดไว้ในหน้าเฉพาะข่าวกีฬา ซึ่งได้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้อ่าน ตัวอย่างเช่น หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ และหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ได้จัดแยกส่วน (Sections) เฉพาะข่าวกีฬาไว้ หรือหนังสือพิมพ์ข่าวสด และหนังสือพิมพ์มติชน ได้มีการเพิ่มหน้าข่าวกีฬาและภาพข่าวกีฬาสีส้มมากขึ้น

จากการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงรูปแบบการนำเสนอข่าวกีฬาในหนังสือพิมพ์รายวัน ซึ่งมีข้อจำกัดในเรื่องพื้นที่การเสนอข่าว บุคลากรข่าว รวมทั้งการทำข่าวกีฬา ทำให้เกิดหนังสือ

พิมพ์เฉพาะกีฬาขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้สนใจกีฬา ในปัจจุบันนี้มีหนังสือพิมพ์รายวันเฉพาะกีฬารวม 6 ฉบับ ได้แก่

- (1) หนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน
- (2) หนังสือพิมพ์โลกกีฬารายวัน
- (3) หนังสือพิมพ์สยามกีฬาสดารชอคเกอร์รายวัน
- (4) หนังสือพิมพ์มวลสยามรายวัน
- (5) หนังสือพิมพ์สปอร์ตเกมส์
- (6) หนังสือพิมพ์สปอร์ตพูล

2. สื่อโทรทัศน์

ในปัจจุบันนี้สื่อโทรทัศน์นำเสนอรายการกีฬาต่าง ๆ ในหลายรูปแบบ เช่น การถ่ายทอดสดการแข่งขันกีฬา การสอนการเล่นกีฬา รายการสนทนาเกี่ยวกับกีฬา เป็นต้น ทั้งนี้มีรายการกีฬารวม 38 รายการภายในหนึ่งสัปดาห์ (นิตยสาร MEDIA TV GUIDE ฉบับที่ 61 ประจำเดือนตุลาคม 2539) ขณะที่โทรทัศน์ระบบเคเบิลมีช่องกีฬานำเสนอกีฬาตลอดวัน และเป็นส่วนสำคัญทำให้มีผู้เข้ามาติดตั้งโทรทัศน์ระบบเคเบิลด้วย

3. สื่อวิทยุ

รายการกีฬาที่นำเสนอทางวิทยุมี 3 รายการในระบบ FM โดยเสนอรายการละ 1-2 ชั่วโมงต่อวัน มีเนื้อหาเกี่ยวกับการรายงานผลการแข่งขันกีฬาจากหนังสือพิมพ์ ขณะที่ระบบ AM มีการเสนอรายการกีฬามวยไทย ประมาณ 5-6 รายการ มีเนื้อหาเกี่ยวกับการทำนายผลการแข่งขันกีฬามวยไทย และข่าวความเคลื่อนไหวในวงการกีฬามวยไทย เสนอรายการละ 1-2 ชั่วโมงต่อวัน

ในปี พ.ศ. 2539 มีการเสนอรายการกีฬาทางสถานีวิทยุองค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย คลื่น FM 99 ดำเนินงานโดยทีมข่าวหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน ใช้ชื่อรายการ "SPORT RADIO FM 99mhz" มีผังรายการส่วนใหญ่เกี่ยวกับกีฬาเช่นเดียวกับสถานีวิทยุของพลที่ 1 รักษาพระองค์ ได้เปลี่ยนการเสนอข่าวสารจากรายการเป็นรายการกีฬาแทน โดยทีมข่าวหนังสือพิมพ์โลกกีฬารายวัน

จากการเสนอเรื่องของกีฬาทางสื่อมวลชนต่าง ๆ นี้ สะท้อนให้เห็นถึงความสนใจกีฬาของประชาชน ทั้งนี้โดยธรรมชาติของข่าวกีฬานั้นเป็นข่าวเบา (SOFT NEWS)

“ข่าวที่มีองค์ประกอบของความน่าสนใจมากกว่าความสำคัญ มักเป็นเหตุการณ์ที่สร้างความสนใจให้ผู้อ่านในช่วงระยะเวลาเดียว แล้วจางหายไปจากความทรงจำของประชาชน ตัวอย่างเช่น ข่าวอาชญากรรม ตีรันฟันแทง ข่าวบันเทิงเหตุการณ์ที่เป็นข่าวจะไม่มีผลกระทบต่อเนื่องกับความเป็นอยู่ของประชาชนเท่าใดนัก แต่จะให้อารมณ์สนองความอยากรู้อยากเห็นแก่ผู้อ่านต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นประจำวัน ข่าวประเภทนี้จึงมักจะมียอดประกอบของความสนใจกระตุ้นอารมณ์ตื่นเต้น เร้าใจ ได้มากกว่าข่าวหนัก” (มาลี บุญศิริพันธ์, 2537)

สิ่งที่เป็นจุดเด่นของข่าวกีฬา คือ ลักษณะโดยทั่วไปข่าวกีฬาเป็นเรื่องราวของความขัดแย้ง การแข่งขัน การต่อสู้ รวมทั้งในเรื่องของความรักชาติ ความเป็นพวกพ้อง สิ่งเหล่านี้มีผลทำให้ข่าวกีฬาเป็นที่สนใจของผู้อ่าน ซึ่งในการนำเสนอข่าวกีฬานั้น การใช้ภาษาที่เป็นสิ่งที่ทำให้ผู้อ่านสนใจติดตาม

“การเขียนข่าวกีฬามีความใกล้เคียงกับการเขียนข่าวทั่วไป แต่การเขียนข่าวกีฬานักข่าวมีโอกาสได้ใช้คำพุ่มเพื่อยกกว่าการเขียนข่าวทั่วไป นักข่าวสามารถใช้คำที่จะทำให้ผู้อ่านเห็นภาพพจน์ และมีความรู้สึกที่ตื่นเต้นเร้าใจไปกับกีฬาประเภทต่าง ๆ” (ดร.ฉวี หิรัญรักษ์, 2538)

ขนิษฐา สุทัศน์ ณ อยุธยา (อ้างในขงบุทศ ผุพะเนียด 2532) ได้กล่าวถึง พัฒนาการของการเขียนข่าวกีฬา โดยแบ่งเป็น 3 ยุค สรุปได้ดังนี้

1. ยุคเริ่มแรก (พ.ศ. 2460-2490)

ในสมัยนั้นหนังสือพิมพ์ยังไม่ค่อยสนใจต่อการเสนอข่าวกีฬามากนัก อุปสรรคที่ทำให้ข่าวกีฬาไม่ได้รับความสนใจคือ การแข่งขันกีฬาในสมัยนั้นน้อย กำลังคน และทุนทรัพย์ไม่เพียงพอ การติดตามข่าวสารจากต่างประเทศยังไม่มี

2. ยุคกลาง (พ.ศ. 2491-2500)

ในยุคนี้ไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงมากนัก ข่าวกีฬายังมีลักษณะเหมือนข่าวทั่ว ๆ ไป ยังไม่มีคอลัมน์หรือหน้ากีฬาประจำ จะมีก็เฉพาะหนังสือพิมพ์ที่มียอดจำหน่ายค่อนข้างสูงเท่านั้น ที่จัดให้มีคอลัมน์ข่าวกีฬาประจำรวมอยู่กับข่าวประเภทอื่น ๆ

ปลายยุคนี้หนังสือพิมพ์ทั่วไปเริ่มที่จะจัดให้มีหน้าสำหรับการเสนอข่าวกีฬา โดยเฉพาะ เพราะเกิดการตื่นตัวในวงการกีฬาของประเทศไทย มีการจัดการแข่งขันกีฬาต่าง ๆ มากขึ้นกว่าเดิม ทำให้ผู้อ่านติดตามผลการแข่งขันกีฬาทางหน้าหนังสือพิมพ์

ในช่วงนี้มีเวทีมวยสำคัญเกิดขึ้น 2 แห่งด้วยกันคือ เวทีมวยราชดำเนิน และเวทีมวยลุมพินี และได้เกิดสนามกีฬาแห่งชาติขึ้นอีกแห่งหนึ่งคือสนามศุภชลาศัย เมื่อ พ.ศ. 2492

3. ยุคสมัยใหม่ระยะแรก (พ.ศ. 2501-2510)

หนังสือพิมพ์ในช่วงเวลานี้เริ่มมียอดจำหน่ายที่เพิ่มสูงขึ้นมาก รวมทั้งยังมีอิทธิพลต่อผู้อ่านอย่างมากอีกด้วย จัดหน้ากีฬาไว้ที่หน้า 15 (หน้ารองสุดท้าย) ข่าวกีฬาที่เสนอส่วนใหญ่จะเป็นผลการแข่งขันชกมวยไทย ผลการแข่งขันฟุตบอล หากมีการแข่งขันที่สำคัญ ๆ จะนำเสนอในหน้าแรกของหนังสือพิมพ์

รูปแบบอื่น ๆ จะมีคอลัมน์ประจำ เช่น คอลัมน์วิจารณ์ผลการแข่งขันชกมวยล่วงหน้า คอลัมน์ชูขวัญบุคคลในวงการกีฬา คอลัมน์โปรแกรมการแข่งขันกีฬาในแต่ละวัน และบางครั้งมีคอลัมน์วิจารณ์การกีฬาอีกด้วย สำหรับภาพกีฬาประกอบข่าว จะมีภาพที่ชัดเจน โดยเป็นภาพที่มีความสำคัญอย่างเหมาะสมในแต่ละวัน เป็นภาพข่าวคำ มีบางครั้งบางฉบับที่ลงภาพสีสำหรับข่าวกีฬาที่สำคัญ เช่น การชกมวยสากลชิงแชมป์โลกของ โผน กิ่งเพชร

3. ยุคสมัยใหม่ระยะที่สอง (พ.ศ. 2510-2517)

หนังสือพิมพ์เริ่มหันมาให้ความสนใจกับการเสนอข่าวการแข่งขันกีฬามากขึ้น โดยนำเอาการแข่งขันมารวมอยู่กับข่าวการแข่งขันกีฬาด้วย และมีคอลัมน์ทำนายผลการแข่งขันล่วงหน้า ซึ่งทำให้ผู้อ่านจำนวนมากให้ความสนใจ

หนังสือพิมพ์บางฉบับเพิ่มเนื้อที่หน้ากีฬา เป็น 2 หน้า มีรูปแบบต่าง ๆ มากขึ้น ได้แก่ โปรแกรมการแข่งขันกีฬาในแต่ละวัน การทำนายผลกีฬาล่วงหน้า คอลัมน์ซุบซิบ การตอบปัญหาของผู้อ่าน และเริ่มมีเนื้อที่การเสนอข่าวกีฬาต่างประเทศโดยเฉพาะ หนังสือพิมพ์ที่มีความก้าวหน้ามากที่สุดในการเสนอข่าวกีฬา คือหนังสือพิมพ์เดลินิวส์

ยงยุทธ หูพะเนียด (2532) ได้ศึกษาค้นคว้าต่อและเพิ่มยุคปัจจุบัน (พ.ศ. 2518-ปัจจุบัน)

ในยุคนี้ ลักษณะของการเสนอข่าวกีฬาโดยทั่วไป มีลักษณะพัฒนาขึ้นจากยุคที่แล้วมากขึ้นเป็นลำดับ หนังสือพิมพ์ให้ความสนใจต่อการเสนอข่าวกีฬามากขึ้น โดยจัดให้มีหน้าสำหรับกีฬาประมาณ 1-2 หน้า และเพิ่มคอลัมน์เกี่ยวกับกีฬาในลักษณะต่าง ๆ เช่น คอลัมน์ทำนายผลการแข่งขันม้าและมวย คอลัมน์เกี่ยวกับวงการกีฬา และมีการเพิ่มภาพประกอบเนื้อหาของข่าวด้วย

หนังสือพิมพ์บางฉบับมีการเสนอวิธีการเล่นกีฬาด้วย ขณะที่หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ได้เพิ่มเนื้อที่ในการเสนอข่าวกีฬาเป็น 4 หน้า โดยแยกเป็นส่วนกีฬา มีภาพสีที่สวยงาม ข่าวกีฬาบางประเภทที่ไม่ค่อยมีการนำเสนอในหนังสือพิมพ์ฉบับอื่น ๆ แต่จะมีการเสนอในหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ เช่น ข่าวในวงการสนุกเกอร์ ข่าวในวงการโบว์ลิ่ง เป็นต้น

จากการขยายตัวของสื่อต่าง ๆ ในการนำเสนอเนื้อหากีฬา ทำให้หนังสือพิมพ์รายวันทั่วไปที่นำเสนอข่าวกีฬาแก่ผู้อ่าน ต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบเนื้อหาให้สอดคล้องกับการบริโภคข่าวสารด้านกีฬา โดยที่ข้อดีของหนังสือพิมพ์รายวันทั่วไปคือ การเสนอข่าวกีฬาได้น้อยกว่าหนังสือพิมพ์เฉพาะกีฬา การเสนอข่าวกีฬาของสื่อวิทยุและโทรทัศน์รวดเร็วกว่า ขณะที่ข้อดีของหนังสือพิมพ์รายวันทั่วไปมีข่าวสารครอบคลุมทุกด้านมากกว่า ขณะที่หนังสือพิมพ์เฉพาะกีฬามีรายละเอียดของข่าวกีฬามากกว่าสื่อวิทยุโทรทัศน์

หนังสือพิมพ์รายวันจึงมีบทบาทอย่างแข็งต่อการนำเสนอข่าวสารต่าง ๆ รวมทั้งด้านกีฬาแก่ประชาชน หนังสือพิมพ์เป็นสื่อมวลชนที่สะดวกแก่การเก็บรักษา มีราคาถูก และมีการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร สามารถใช้เป็นหลักฐานในการอ้างอิงขึ้นชั้นได้ตลอด

ในยุคโลกาภิวัตน์ ยุคของข้อมูลข่าวสาร การนำเสนอข่าวสารด้านกีฬาจึงเปลี่ยนแปลงไปจากอดีตมาเป็นการเสนอข่าวสารให้สอดคล้องกับผู้บริโภคข่าวกีฬาให้ได้เกิดอรรถประโยชน์สูงสุด จึงเป็นสิ่งที่ผู้วิจัยสนใจเป็นอย่างมากที่จะศึกษาถึงลักษณะการนำเสนอเนื้อหาหน้ากีฬาของหนังสือพิมพ์รายวันที่มียอดจำหน่ายสูงสุด มีลักษณะรูปแบบ ประเภทกีฬา ภาพข่าวกีฬาที่นำเสนอเป็นอย่างไร รวมทั้งนโยบายการนำเสนอเนื้อหากีฬา และความคิดเห็นต่อหน้ากีฬาของหนังสือพิมพ์รายวันเป็นอย่างไร

ผลจากการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ในเชิงวิชาการ และเป็นประโยชน์ต่อวงการสื่อสารมวลชนต่อไป

ปัญหานำวิจัย

1. รูปแบบ และลักษณะการนำเสนอเนื้อหากีฬาของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ หนังสือพิมพ์ข่าวสด และหนังสือพิมพ์มติชน เป็นอย่างไร
2. ประเภทกีฬาที่นำเสนอในข่าวกีฬาของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ หนังสือพิมพ์ข่าวสด และหนังสือพิมพ์มติชน มีปริมาณมากน้อยเพียงใด
3. ลักษณะภาพกีฬา และประเภทกีฬา ที่นำเสนอในภาพกีฬาของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ หนังสือพิมพ์ข่าวสด และหนังสือพิมพ์มติชน มีปริมาณมากน้อยเพียงใด
4. นโยบาย และความคิดเห็นในการเสนอเนื้อหากีฬาของ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ หนังสือพิมพ์ข่าวสด และหนังสือพิมพ์มติชนเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบ ปริมาณความถี่ และปริมาณเนื้อที่ในการนำเสนอรูปแบบเนื้อหาหน้ากีฬาของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ หนังสือพิมพ์ข่าวสด และหนังสือพิมพ์มติชน
2. เพื่อศึกษา เปรียบเทียบ ปริมาณความถี่ และปริมาณเนื้อที่ของประเภทกีฬาที่นำเสนอในข่าวกีฬาของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ หนังสือพิมพ์ข่าวสด และหนังสือพิมพ์มติชน
3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบลักษณะภาพกีฬาและประเภทกีฬาที่นำเสนอในภาพกีฬาของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ หนังสือพิมพ์ข่าวสด และหนังสือพิมพ์มติชน
4. เพื่อศึกษานโยบาย ความคิดเห็นในการนำเสนอเนื้อหากีฬา ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ หนังสือพิมพ์ข่าวสด และหนังสือพิมพ์มติชน

ข้อสันนิษฐาน

นโยบายของหนังสือพิมพ์ มีความสอดคล้องต่อการกำหนด ลักษณะและรูปแบบ การนำเสนอเนื้อหาในหน้ากีฬาของหนังสือพิมพ์รายวัน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “วิเคราะห์ลักษณะการนำเสนอเนื้อหาด้านกีฬาในหนังสือพิมพ์รายวัน” ครั้งนี้ เป็นการศึกษาในหนังสือพิมพ์รายวันทั่วไปที่มียอดจำหน่ายสูงสุดรวม 4 ฉบับ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เดลินิวส์ ข่าวสด และมติชน

โดยจะศึกษาวิเคราะห์ลักษณะรูปแบบเนื้อหา กีฬา ประเภทกีฬา รวมทั้งภาพกีฬา เฉพาะในหน้ากีฬาของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2539 ถึง 31 มกราคม พ.ศ. 2539 รวม 184 ฉบับ ศึกษาเฉพาะกรอบเนื้อหา ประกอบการสัมภาษณ์ หัว หน้าข่าว และผู้สื่อข่าวกีฬาของหนังสือพิมพ์รายวัน

นิยามศัพท์

1. **ลักษณะการนำเสนอ** หมายถึง การศึกษาถึงลักษณะเนื้อหา ที่ปรากฏในหน้ากีฬาของหนังสือพิมพ์รายวัน โดยวิธีการแยกประเภทเปรียบเทียบกับหนังสือพิมพ์รายวัน โดยศึกษาในเรื่องของรูปแบบการนำเสนอ ภาพกีฬา และประเภทกีฬาในการนำเสนอ ทั้งปริมาณความถี่ และปริมาณเนื้อหา
2. **หน้ากีฬา** หมายถึง หน้าที่ถูกจัดไว้สำหรับรายงานเรื่องราวเกี่ยวกับกีฬา จะประกอบด้วยรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้

2.1 **การรายงานข่าว** หมายถึง เรื่องราว เนื้อหาข่าวสาร ด้านกีฬาที่ปรากฏอยู่ในหน้ากีฬา ส่วนใหญ่ จะเป็นการรายงานผลการแข่งขันกีฬาประเภทต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ นอกจากนี้ยังเสนอเรื่องอันเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของการแข่งขันกีฬา สถิติการแข่งขัน การทำนายผลการแข่งขันล่วงหน้า การฝึกซ้อมก่อนการแข่งขัน กิจกรรมในการกีฬา รวมทั้งข่าวความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับวงการกีฬา

2.2 **บทความ บทวิพากษ์วิจารณ์** หมายถึง งานเขียนในลักษณะร้อยแก้วที่เป็นข้อเท็จจริงให้ความรู้เรื่องกีฬา ให้ความคิดเห็น โดยอาศัยข้อเท็จจริงที่มีสาระและหลักฐานที่น่าเชื่อถือ

2.3 **สารคดี** หมายถึง งานเขียนในลักษณะร้อยแก้วที่เป็นข้อเท็จจริง ให้ความรู้ ความคิดเห็น โดยมีรูปแบบที่ใช้ภาษาสละสลวย สร้างจินตนาการ ให้ผู้อ่านได้รับความบันเทิงได้ด้วย ในงานวิจัยนี้ ถือว่าสารคดีเป็นบทความประเภทหนึ่ง

2.4 **คอลัมน์** หมายถึง งานเขียนที่มีความสมบูรณ์ในตัวเอง มีความยาวจำกัดอยู่ในเนื้อที่เฉพาะ มักจะมีนามปากกา หรือชื่อจริงของเจ้าของคอลัมน์กำกับ มีตำแหน่ง และหัวคอลัมน์ประจำ อาจมีภาพและสัญลักษณ์ประกอบด้วย ในงานวิจัยนี้ แบ่งออกเป็น

2.4.1 คอลัมน์ทำนายผลการแข่งขันกีฬา หมายถึง งานเขียนที่แสดงทัศนะของผู้เขียนในการคาดคะเนผลการแข่งขันกีฬาต่าง ๆ เช่น คอลัมน์ สมิงขาวชี้ขาดมวย ของหนังสือพิมพ์เดลินิวส์

2.4.2 คอลัมน์การให้ความรู้เรื่องกีฬา หมายถึง งานเขียนมีเนื้อหาที่ให้ความรู้เรื่องกีฬาต่าง ๆ เช่น กฎ กติกา เทคนิคการเล่นกีฬา เช่น คอลัมน์ เรียนกอล์ฟกับมติชน ของหนังสือพิมพ์มติชน

2.4.3 คอลัมน์สังคมกีฬาขุบขิบ หมายถึง งานเขียนที่มีเนื้อหาทั่ว ๆ ไป เกี่ยวกับขงกับวงการกีฬา อย่างสั้น ๆ หลาย ๆ เรื่อง และบางครั้งสอดแทรกความคิดเห็นของผู้เขียนด้วย เช่น คอลัมน์มุมที่ 5 ของหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ คอลัมน์สโมสรนักสู้ ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

2.4.4 คอลัมน์กำหนดกรกิจกิจกรรมกีฬา หมายถึง การแจ้งกำหนดการที่เกี่ยวข้องกับกีฬา เช่น การแข่งขันกีฬาต่าง ๆ การรับสมัครแข่งขัน รวมทั้งการแจ้งการเสนอรายการกีฬาทางโทรทัศน์ เพื่อให้ประชาชนได้ทราบล่วงหน้าว่า มีการแข่งขันกีฬาที่ใด มีการถ่ายทอดกีฬาทางโทรทัศน์ช่องใด เวลาใด เช่น คอลัมน์ กีฬาวัดนี้ คอลัมน์ทีวีวันนี้ ของหนังสือพิมพ์เดลินิวส์

2.4.5 คอลัมน์ถามตอบปัญหาด้านกีฬา หมายถึง คอลัมน์ที่เปิดโอกาสให้ผู้ที่มีความสนใจกีฬามีโอกาสซักถามปัญหาต่าง ๆ โดยมีคำถามและคำตอบภายในคอลัมน์ เช่น คอลัมน์คัมภีร์ฟุตบอล ของนิตยสารสตาร์ซอกเกอร์

2.4.6 คอลัมน์บทสัมภาษณ์ หมายถึง คอลัมน์ที่เสนอการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับวงการกีฬาในเรื่องต่าง ๆ เช่น นักกีฬา ผู้จัดการทีม ผู้ฝึกสอน ผู้ควบคุมทีม กรรมการ เป็นต้น เช่น คอลัมน์ ซูเปอร์สตาร์ ของหนังสือพิมพ์ข่าวสด

2.4.7 คอลัมน์อื่น ๆ หมายถึง รูปแบบการนำเสนอเนื้อหากีฬาที่ไม่สามารถจัดเข้าประเภทคอลัมน์ต่าง ๆ ทั้ง 8 คอลัมน์ได้

2.5 ภาพกีฬา หมายถึง ภาพที่ปรากฏในหน้ากีฬา และเกี่ยวข้องกับกีฬา ในที่นี้แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

2.5.1 ภาพถ่ายจากเหตุการณ์ หมายถึง ภาพถ่ายจากเหตุการณ์จริงประกอบการรายงานข่าวกีฬา สามารถเข้าใจ และทราบถึงเหตุการณ์ได้

2.5.2 ภาพประกอบ หมายถึงภาพที่ไม่ได้ถ่ายจากที่เกิดเหตุ เพราะลักษณะความสำคัญ ของข่าวบางชิ้น ไม่ได้เป็นเหตุการณ์ แต่เป็นข่าวที่ได้จากการสัมภาษณ์ หรือเนื้อหาข่าวที่กล่าวถึง พาดพิงถึง และรวมทั้งภาพประกอบคอลัมน์ต่างๆ เพื่อให้มีความน่าสนใจยิ่งขึ้น

2.5.3 ภาพกราฟฟิก หมายถึง ภาพที่ไม่ใช่ภาพถ่าย เช่น ภาพสเก็ตซ์ ภาพการ์ตูน ภาพลายเส้น หรือแผนภูมิต่าง ๆ อาจรวมถึงภาพที่ได้มาจากการใช้คอมพิวเตอร์ด้วย

3. ประเภทของกีฬา หมายถึง กีฬาต่าง ๆ ที่นำเสนอในหน้ากีฬาของหนังสือพิมพ์รายวันเช่น ฟุตบอล บาสเกตบอล กรีฑา มวย เป็นต้น

4. นโยบายในการเสนอเนื้อหากีฬา หมายถึง นโยบายของหนังสือพิมพ์ในการเสนอเนื้อหาอย่างไร เช่น การให้ความสำคัญกับกีฬาประเภทใด เป็นต้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การศึกษาเรื่อง “รูปแบบการนำเสนอเนื้อหากีฬาในหนังสือพิมพ์รายวัน” นี้ จะมีประโยชน์ในเชิงวิชาการและวิชาชีพ สื่อมวลชน โดยเฉพาะหนังสือพิมพ์รายวันดังนี้

1. ทำให้ทราบถึงลักษณะ รูปแบบในการเสนอกีฬาในหนังสือพิมพ์รายวัน
2. ผลที่ได้รับจะเป็นแนวทางในการวางแผนการใช้สื่อหนังสือพิมพ์ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาการกีฬาของประชาชน
3. สมาคมกีฬาต่าง ๆ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปจัดทำ วางแผนส่งเสริมให้ประชาชนสนใจ ในกีฬาประเภทต่าง ๆ มากขึ้น
4. หนังสือพิมพ์สามารถใช้ข้อมูลที่ได้ เป็นแนวทางในการปรับปรุงและเพิ่มบทบาทการเสนอกีฬาในเชิงสร้างสรรค์มากขึ้น รวมทั้งสนับสนุนนโยบายของรัฐบาล ในด้านการกีฬาของชาติ